

یادنامه شادروان مهندس خلیل صامت

کسی که در صف اول تحقیقات بود

حسین فریورمهین
دوست و همکار

مهندس صامت عزیز اصالتاً اهل یزد و متولد ۳ تیرماه ۱۳۱۳ بود. این بزرگوار پس از تحمل مدتی رنج بیماری و نگرانی دوری از وطن سرانجام در تاریخ ۹ فروردین سال ۱۴۰۱ زندگی را بدرود گفت. مهندس صامت در رفسنجان ازدواج کرد و همسر گرامی ایشان از خانواده‌های محترم و معروف رفسنجان و حاصل این پیوند ۳ فرزند بوده‌است.

مهندس خلیل صامت در زندگی کاری خود و انجام امور تحقیقاتی مشوق همه همکاران بود و مشخصاً بر کارها نظارت دقیق داشت و راهنمایی لازم را

به‌عمل می‌آورد. در زمان مدیریت ایشان بسیاری از آفات و عوامل بیماری‌زا نظیر پروانه چوبخوار پسته، پروانه میوه‌خوار پسته، پروانه کراش، سن‌های ناقل بیماری ماسوی پسته و سوسک سرشاخه‌خوار پسته شناسایی شدند و نماتدهای مولد غده ریشه پسته برای اولین بار در سال ۱۳۴۵ توسط ایشان گزارش گردید. همچنین، در موردهای مفصل و مشکل پس از انجام بررسی‌های زیاد، راه‌حل‌هایی ارائه می‌کرد و به کشاورزان توصیه می‌گردید. هنر واقعی مهندس صامت پیگیری امور علمی و تحقیقاتی و تشویق محقق به دنبال کردن مسائل بود که درباره این مرد بزرگوار هرچه گفته شود باز هم کم است.

جناب مهندس صامت در اکثر کنگره‌های گیاهپزشکی سعی داشتند در جلسات شرکت نموده و یا مقاله علمی ارائه دهند و همچنین از نتیجه تحقیقات انجام شده توسط سایر همکاران در کارهایشان استفاده مطلوب نمایند. در این نشست‌ها فرصت خوبی برای اینجانب پیش می‌آمد که از مصاحبت و تجارب مهندس صامت عزیز در مورد مسائل گیاه‌پزشکی مرتبط با پسته بهره‌مند شوم. در مواردی که مسئله جدیدی در پسته‌کاری‌های کشور رخ می‌داد، مهندس صامت و همکاران گرانقدرشان در صف اولیه تحقیق و مبارزه بودند؛ نظیر بروز آفت جدید پروانه چوبخوار پسته یا کرمانیا که مهندس جعفری پور عزیز و مهندس صامت خستگی‌ناپذیر، دلواپس این ماجرا بودند و تا به نتیجه موفقیت‌آمیز نرسیدند دست از کار برنداشتند.

مورد دیگر که در محصول درختان پسته رخ داد و برای همه نوظهور بود و باعث خسارت و فساد مغز پسته می‌شد و محلی‌های استان کرمان اسم آن را ماسو گذاردند، بعد از بررسی‌های فراوان که توسط مرحوم مهندس صامت و مرحوم مهندس برخورداری و استفاده از همکاران متخصص داخلی و آلمانی به‌عمل آمد، نهایتاً عامل بروز این عارضه مشخص گردید که توسط سن‌های قهوه‌ای و سبز ایجاد شده‌است. با مشخص شدن عامل انتقال این عارضه نهایتاً با مبارزه به‌موقع با سن‌های ناقل، این مسئله حل شد و انتقال بیماری‌ها به داخل پسته‌ها متوقف گردید.

به‌طورکلی، مدیریت خوب و فعال مهندس صامت و اشتیاق به شناخت ناشناخته‌ها باعث شد که نتیجه خدمات وی کشاورزان پسته‌کار نه‌تنها در استان کرمان، بلکه در همه استان‌های پسته‌خیز را بهره‌مند سازد.

مایه افتخار و سربلندی اینجانب است که مدت‌ها با ایشان به‌طور دائم یا متناوب همکاری صمیمانه داشتم و همواره از راهنمایی‌ها و اطلاعات ایشان نهایت بهره را برده‌ام.

مهندس صامت اسطوره بود؛ رادمردی بود از نژاد آریا؛ پاک سرشتی بود بی‌مانند؛ محققی بود بی‌همتا از لحاظ پشتکار و پیگیری؛ انسانی بود والا و بی‌نظیر، دوستی بود بی‌آلایش، همراه و یاور.

روحش شاد و روان پاک و نازنینش در آرامش باد